

Årsrapport från SKBKs Avelskommitté 2022

I Skandinaviska Bedlingtonklubbens Avelskommitté ingår:

Lena Lidsell, sammankallande, Västerås
 Anneli Warg, Skellefteå
 Marina Körberg, Skattungbyn
 Gro Granholt Östmoe, Ski, Norge

Utvärdering av RAS-dokumentet

RAS för Bedlingtonterrier reviderades i maj 2019 och fastställdes av Svenska Kennelklubben 2020-04-06. RAS-dokumentet ska revideras nästa gång under 2025.

Mentalitet

Avelskommittén, AK, fortsätter att uppmuntra uppfödare och ägare att genomföra BPH (Beteende och personlighetsbeskrivning) med sina bedlington. Målet är att den svenska bedlingtonterriern fortsatt ska vara en väl fungerande sällskapshund med ett jämnt och tilltalande temperament, utan att för den skull förlora de rasspecifika egenskaperna. Framför allt bör hundar som ska gå i avel genomgå BPH. Fram till nästa RAS-revidering 2025, bör målet vara att 80 bedlingtonterrier totalt beskrivits. Sedan 2003 har 73 starter genomförts, varav 12 stycken under 2022.

I kommande hälsoenkät (2024), inför den nya RAS-revideringen, kommer vi att följa upp frågor kring bedlingtonterrierns mentalitet, för att se ägarnas uppfattning. Vid ett kommande uppfödarmöte bör vi diskutera vikten av BPH-beskrivning med syfte att få fler avelsdjur beskrivna innan de går i avel.

Hälsa

Inför nästa revidering av RAS 2025, ska en ny hälsoenkät tas fram, som speciellt ska mäta omfattningen av hud- och öronproblem, kastration av hanhundar samt skendräktighet hos tikar. På klubbens hemsida finns en blankett för medlemmar och uppfödare för att rapportera in eventuella hälsoproblem till Avelskommittén.

AK har även diskuterat artiklar i Bedlington-Nytt för att sprida kunskap och råd om foder/protein, allergi och klåda, skötsel av öron/öronrengöring/plock, slentrianmässig kastration, skendräktighet, ögonlysningar med mera. AK rekommenderar uppfödarna att inte använda hundar i avel med återkommande öroninflammationer och/eller andra problem med öronen samt att avla med "försiktighet" på tikar/hanar som har alltför mycket päls i öronen och trånga örongångar.

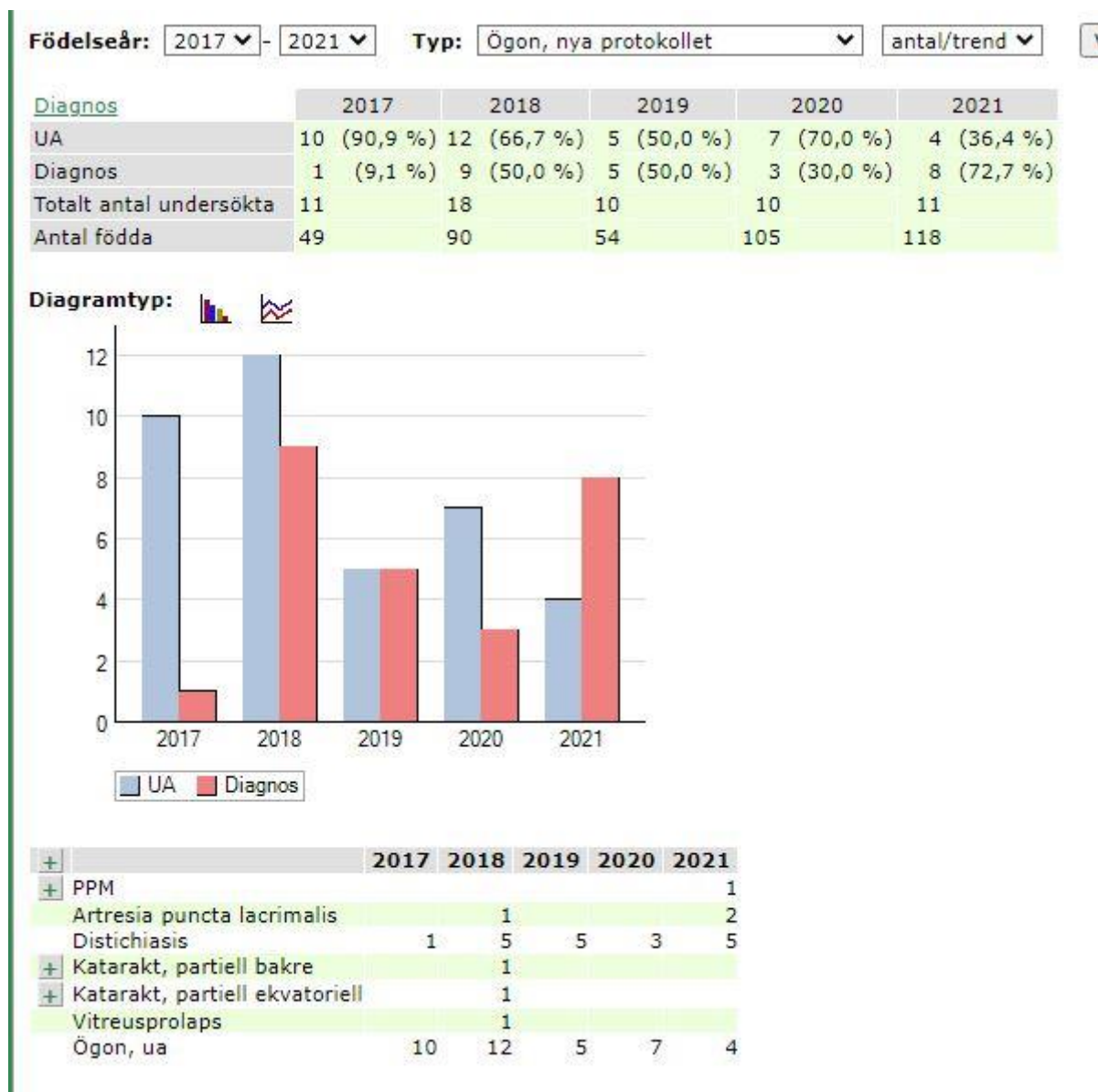
Ögonlysningar

Under 2022 har 30 bedlington genomgått ögonlysningar. Av dessa har 18 stycken ögon utan anmärkning. De diagnoser som finns under 2022 är framför allt diagnoser runt ögonen (adnexa) som distichiasis och artresia puncta lacramalis. En bedlington är diagnosticerad med PPM, iris-iris måttlig.

Av de som ögonlysts de senaste fem åren 2017-2021, 60 stycken, finns det 26 stycken diagnoser, varav 32 procent av dessa i området runt ögonen (adnexa), såsom distichiasis och artresia puncta lacrimalis.

SKBK rekommenderar att inte dubbla diagnosen distichiasis på avelsdjuren vid parning. Diagnosen atresia puncta lacrimalis, innebär att det medfött saknas tåröppning(ar) i inre ögonvrån. Resultatet blir att pälsen missfärgas av en ständig vätskeström, så kallad tårrand. SKBKs AK har frågat SKK/AK efter en rekommendation vid avel, men inte fått något svar, men en dubbling av diagnosen bör inte göras.

SKBK har krav på ögonlysning av bedlington i valphänvisningsreglerna sedan 2018. En lista uppdateras regelbundet, som läggs på SKBKs hemsida som en guide för uppfödare och medlemmar. I listan finns även avelsrekommendationer från AK vid diagnos, baserad på SKKs diagnoslista. Lista över ögonlysningar finns även på SKK Avelsdata.

Vid uppfödarmötet den 8 oktober 2022 diskuterades frågan om krav/rekommendation för ögonlysning av avelsdjuren för att få valphänvisning. Beslutet sköts upp tills samtliga uppfödare kan inkomma med synpunkter.

Koppartoxikos

Av 18 registrerade kullar under 2022 med 85 valpar, har 8 uppfödare redovisat DNA-tester på sina valpar, totalt 46 stycken, vilket gör 54 procent. Det är ett bättre resultat än under 2021 (30 procent). DNA-listan är ett hjälpmedel för uppfödarna i sin avelsplanering.

SKBK kräver DNA-test via SLU av föräldradjuren för att få valphänvisning. En lista uppdateras varje kvartal och läggs på SKBKs hemsida som en guide för uppfödare och medlemmar. Resultaten kungörs också i varje nummer av Bedlington-Nytt och resultaten arkiveras hos klubben.

Norsk Terrier Klub har som krav att föräldradjuren ska vara DNA-testade för att få valphänvisning. Dock har de inte preciserat vilket laboratorium som ska användas. SKBK har arkiverat resultaten för de norska bedlingtonvalpar som är DNA-testade via SLU och som klubben fått vetskap om.

Ny testmetod hos SLU

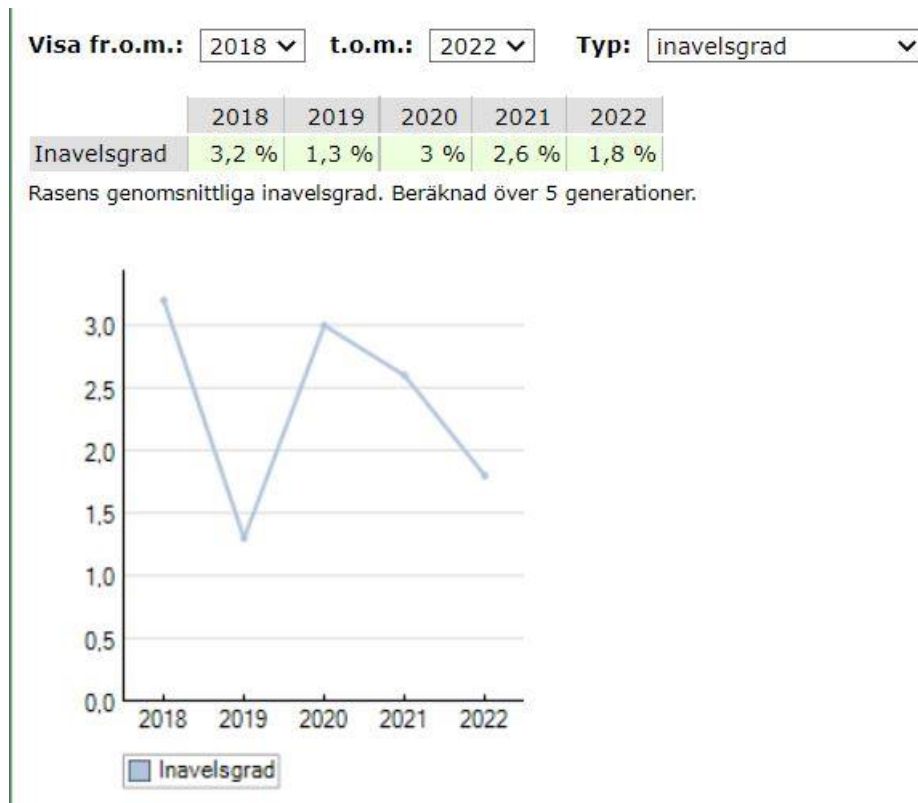
Sedan 1999 har uppfödare inom SKBK testat sina valpar för koppartoxikos hos SLU. Under hösten 2022 beslutade SLU att byta testmetod från en markörtestet till ett gentest, COMMD1. Det är en testmetod som används av de flesta labb i Europa. Sammanställande i AK har haft kontinuerlig kontakt med SLU för att få information hur vi ska hantera testerna av blod/swabb samt resultat, vilket uppfödarna informerats om.

Inavelsökning

Den genomsnittliga inavelsökningen på 2022 års valpkullar ligger på 1,8 procent.

För en liten ras som bedlington, bör inavelsökningen för rasen ligga under 2,5 procent i snitt per år.

INAVELSÖKNING UNDER ÅREN 2018 – 2022

Inavelsgrader per kull och per år, baserad på fem generationer:

2014	från 0 procent till 5,7 procent som mest
2015	från 0 procent till 5,5 procent som mest
2016	från 0 procent till 8,8 procent som mest
2017	från 0 procent till 7,2 procent som mest
2018	från 0 procent till 7,2 procent som mest
2019	från 0 procent till 2,7 procent som mest
2020	från 0 procent till 21,1 procent som mest
2021	från 0 procent till 5,9 procent som mest
2022	från 0 procent till 12,9 procent som mest

Anmärkning: Kullen med 21,1 procent under 2020 är resultat efter en tjuvparning.

Inavelsökning fördelat per parning

Visa fr.o.m.: 2018 ▼ t.o.m.: 2023 ▼ Typ: fördelning parningar ▼

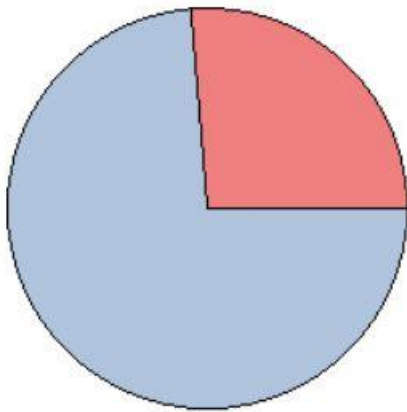
Fördelning parningar i %	Kullar födda				
	2018	2019	2020	2021	2022
Upp t.o.m. 6,25%	14	11	21	26	17
6,26% - 12,49%	5	0	1	0	0
12,5% - 24,99%	0	0	1	0	1
25% -	0	0	0	0	0

[diagram](#) [diagram](#) [diagram](#) [diagram](#) [diagram](#)

År 2018

<< Föregående

Nästa >>

■ Upp t.o.m. 6,25% ■ 6,26% - 12,49%

Av totalt 18 kullar under 2022 ligger 17 kullar under 6,25 procent i inavelsgrad och en kull har 12,9 procent i inavelsgrad.

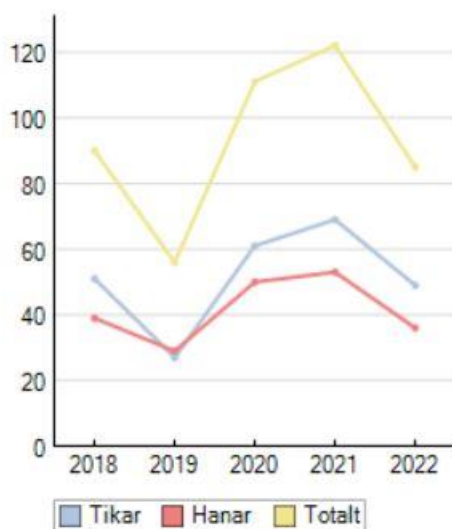
Registrerade valpar

Under 2022 registrerades 85 valpar, 49 tikar och 36 hanar från 18 kullar, varav en tik importerats från Finland (registrerad 2023)

Registreringsår: 2018 ▼ - 2022 ▼

Antal reg/år	2018	2019	2020	2021	2022
Tikar (varav importer)	51	27 (1)	61 (2)	69 (5)	49
Hanar (varav importer)	39 (3)	29	50 (2)	53 (3)	36
Totalt	90 (3)	56 (1)	111 (4)	122 (8)	85

Importer kan visas fr.o.m. 2004

Registreringar i Norge

I 2022 er det født tre kull bedlington terrier valper med til sammen 8 valper i Norge.

- Kennel Polarflokken (Helle Jørstad, Hamar) Kull født 17.01.2022, 2 hanner og 2 tisper
- Kennel Symretoppen (Gro Østmoe Granholt, Ski) Kull født 09.04.2022, 2 hanner og 1 tispe
- Kennel Blue Light (Eva Oldemark, Magnor) Kull født 18.06.2022, 1 tispe

Det er registrert 4 nye importere. En från Finland och tre valper fra Sverige.

En hannvalp fra Kennel Sloorin, Finland, en hannvalp fra Kennel Top Crystal, Sverige, en tispevalp fra Kennel Notice, Sverige og en tispe fra Kennel Isotop, Sverige.

I tillegg er jeg kjent med at det både i fjor og tidligere år er importert bedlington, men som ikke vises på statistikken, da de ikke er omregistrert til Norsk Kennel Klubb, iallfall ikke foreløpig.

Gro Østmoe Granholt, Raserepresentant for rasen Bedlington terrier i Norsk Terrier Klub

Bedlington i hemlandet England

I The Kennel Club registrerades under 2021 463 bedlingtonterrier.

Under åren 2012-2021 har det registrerats 4 206 bedlington i The Kennel Club att jämföras med i Sverige och SKK, 820 stycken.

Importer och exporter

Under 2022 har det importerats en bedlington (tik) från Finland.

Importer är positivt ur avelssynpunkt, när de används i en bra och genomtänkt utsträckning. Vissa importer under åren har fått ett väldigt stort inflytande, medan andra har lämnat rasen i stort sett obemärkta.

Utanför Norden har 3 valpar (2 hanar och 1 tik) exporterats, enligt SKK Avelsdata.

Använda bedlington i avel

Av 18 kullar valpar som registrerats 2022 har 16 tikar använts och 13 hanar. Två tikar har haft två kullar vardera. En hane har tre kullar och tre hanar har två kullar vardera.

Två hanar under två år har använts i avel (13-18 månader) och en kull där hanens ålder saknas (inlånad). Två tikar var i åldern 19-24 månader.

2018	2019	2020	2021	2022	Totalt
19	11	23	26	18	531
18	11	22	26	16	256
17	8	16	18	13	206

Tabellen ska läsas enligt följande: Överst antal kullar, i mitten använda tikar och längst ner använda hanar.
Källa: SKK Avelsdata

SKBK rekommenderar att ålder för första valpkull ska vara två år för både hane och tik. Enligt gällande djurskyddsregler får en tik paras tidigast vid 18 månaders ålder. Eftersom åldern två år för hanhund, endast är en rekommendation, har valphänvisning tillåtits av klubben vid förfrågan. För att bättre kunna utvärdera alla avelshundar innan de går i avel bör ingen hund användas i avel före två års ålder, om inte särskilda skäl föreligger.

Genomsnittligt antal valpar per kull

Under åren 2018 – 2022 har det i genomsnitt fötts 19 valpkullar per år med ett snitt på 4,6 valpar per kull.

2018	2019	2020	2021	2022
4,7	4,9	4,6	4,5	4,4
19	11	23	26	18

Tabellen ska läsas enligt följande: Överst genomsnittlig kullstorlek, nederst antal kullar. Källa SKK Avelsdata

Kullar över snittet

Av 18 registrerade kullar 2022 ligger 11 kullar över medelsnittet antal födda valpar som för 2022 är 4,4 stycken/kull.

Valphänvisning

Av 18 registrerade kullar under 2022 är det sex uppfödare som ansökt och beviljats valphänvisning.

En utförlig valphänvisningsrapport har lämnats av AK till styrelsen och finns tillgänglig för intresserade uppfödare och medlemmar.

Nya uppfödare

Under året har två nya uppfödare, Flying Tassels och Wolfies Blue tillkommit på SKBKs uppfödarelista på hemsidan.

Antalet uppfödare av bedlington i Sverige och som är medlemmar i SKBK, uppgår till 18 stycken samt en uppfödare i Norge.

ÖVRIGT ARBETE I AVELSKOMMITTÉN - AK

I oktober anordnade AK ett uppfödare-/medlemsmöte med föreläsning av husdjursagronom Irene Berglund med rubriken "Avel för rasens bästa". Under eftermiddagen diskuterades vissa frågor, bl a ögonlysning som krav/rekommendation. Diskussionen får fortgå, då inget beslut har tagits än.

I november ändrade SLU testmetod för koppartoxikos. Från markörtest till en gentest, COMMD1. SLU har utlovat en föreläsning för SKBKs uppfödare kring nya testmetoden, då det finns många frågor.

Vid ett uppfödarmöte bör diskuteras huruvida vi ska fortsätta att föra klubbens frivilliga DNA-lista, eller om vi ska begära central registrering av testresultat hos SKK, vilket också är frivilligt?

Under våren 2022 har SLU utlovat SKBKs uppfödare rabatt vid DNA-tester innebärande att från fjärde valpen erhålls halva priset.

I övrigt så har AK under året uppdaterat de listor som finns på hemsidan under Hälsa/Sundhet med ögonlysningar och DNA-tester. Många bra dokument som bidrar med intressant kunskap för klubbens uppfödare och hanhundsägare.

Från AKs sida skulle vi önska ett mer aktivt engagemang från klubbens uppfödare, bland annat att bidra med DNA-tester för koppartoxikos för födda kullar och fler som söker valphänvisning. AK jobbar för det bästa framför ögonen för vår fina ras och för att stödja klubbens uppfödare.

Västerås den 17 januari 2023

Skandinaviska Bedlingtonklubben
Avelskommittén

Lena Lidsell, Västerås
Sammankallande

Marina Körberg
Skattungbyn

Anneli Warg
Skellefteå

Gro Granholt Östmoe
Ski, Norge

Nyckeltal 2022

Antal registrerade kullar (Sverige)

2022: 18 valpkullar med 85 valpar (varav en import, registrerad 2023)

2021: 26 stycken valpkullar med 122 valpar (varav åtta importörer)

2020: 22 stycken valpkullar med 107 valpar

2019: 11 stycken valpkullar med 56 valpar (en kull född i december 2018)

2018: 18 stycken valpkullar med 87 valpar

2017: 10 stycken valpkullar med 68 valpar

2016: 18 stycken valpkullar med 80 valpar

2015: 15 stycken valpkullar med 81 valpar

2014: 14 valpkullar med 74 valpar

2013: 14 valpkullar med 58 valpar

Antal registrerade bedlington (Sverige)

2022: 85 valpar, 36 hanar och 49 tikar, varav en import från Finland

2021: 122 valpar varav åtta importörer. (En hane från Ryssland, en från USA och en från Polen samt fem tikar varav två från Polen, två från Estland samt en från Norge (född 2019).

2020: 107 valpar samt fyra importörer, två hanar från Ryssland och Danmark samt två tikar från Estland och Finland

2019: 56 valpar samt en import från Estland

2018: 87 valpar samt 3 importörer, hanar från Tyskland, Ryssland och Finland.

2017: 68 valpar samt 3 importörer från USA och Norge

2016: 80 valpar varav fem importerade tikar från USA, England, Holland och Norge

2015: 81 valpar samt 3 importörer, två hanar och en tik

2014: 74 valpar, varav 1 import

2013: 60 stycken, varav 2 importörer

Snitt valpar per kull (Sverige)

2022: 4,6 stycken

2021: 4,5 stycken

2020: 4,7 stycken

2019: 4,8 stycken

2018: 4,8 stycken

2017: 4,5 stycken

2016: 5,0 stycken

2015: 4,6 stycken

2014: 4,1 stycken

2013: 4,3 stycken

Snitt inavelsökning (Sverige)

2022: 1,8 procent

2021: 2,6 procent

2020: 3,0 procent

2019: 1,2 procent

2018: 3,3 procent

2017: 2,8 procent

2016: 2,0 procent

2015: 1,8 procent

2014: 2,7 procent

2013: 2,3 procent

Antal DNA-testade valpar av årets registrerade, som meddelats till SKBK

2022: 46 stycken = 48 procent

2021: 36 stycken = 30 procent

2020: 64 stycken = 58 procent

2019: 27 procent

2018: 41 procent

2017: 28 procent

2016: 23 procent

2015: 12 procent

2014: 8 procent

2013: 35 procent
